

INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Program Operacyjny "Infrastruktura i Środowisko" na lata 2007–2013 jest jednym z programów wpisanych do realizacji w ramach Narodowej Strategii Spójności. Podziału na programy operacyjne dokonała pod koniec stycznia br. Rada Ministrów. Do tego czasu zagadnienia ochrony środowiska przewidziane do dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w nadchodzącej per-

4. Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska
5. Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych
6. Transeuropejskie sieci transportowe TEN - T
7. Transport przyjazny środowisku
8. Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe

jowe środki publiczne stanowią w propozycji finansowania programu 14,4%, a środki strukturalne Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 9%. Zakłada się, że około 3,9% środków w finansowaniu PO "Infrastruktura i Środowisko" pochodzić będzie ze źródeł prywatnych. Zaproponowany w obecnie diskutowanym projekcie PO "Infrastruktura i Środowisko" podział alokacji na poszczególne priorytety oraz działania może ulec zmianie. Zgodnie z uwagą Ministerstwa Rozwoju Regionalnego zawartą w projekcie nr 5 PO "IiŚ" podział środków należy traktować jako szacunkowy.

Narodowy Fundusz w PO "Infrastruktura i Środowisko"

Przewiduje się, że wartość unijnej pomocy dla Polski w latach 2007–2013 wyniesie 59,6 mld euro, z czego ok. 21,3 mld euro ma być przeznaczona na realizację Programu Operacyjnego "Infrastruktura i Środowisko". Pięć z czternastu priorytetów tego programu dotyczy bezpośrednio ochrony środowiska, a finansowy udział Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w latach 2007–2013 w tych priorytetach szacuje się na prawie 4,3 mld euro. Przewiduje się wstępnie, że na gospodarkę wodno-ściekową z Funduszu Spójności pochodzić będzie ok. 2,5 mld euro, na gospodarkę odpadami i ochronę powierzchni ziemi przewiduje się ok. 1 mld euro, na przedsięwzięcia wzmocniające bezpieczeństwo ekologiczne ok. 500 mln euro. Te trzy priorytety uzyskają finansowanie z Funduszu Spójności.

Foto: Jacek Zysk

Na gospodarkę wodno-ściekową z Funduszu Spójności pochodzić będzie ok. 2,5 mld euro.

spektywie finansowej 2007–2013 uwzględnione były w Programie Operacyjnym "Środowisko". Prace studialne i konsultacje PO "Środowisko" trwały od połowy 2004 roku do końca stycznia 2006 r. Większa część przewidywanych wówczas priorytetów PO "Środowisko" znalazła się w obecnie przygotowywanym Programie Operacyjnym "Infrastruktura i Środowisko".

PO "Infrastruktura i Środowisko" jest największym programem operacyjnym na lata 2007–2013 z przewidywaną alokacją środków Unii Europejskiej w wysokości ok. 21,3 mld euro, czyli 35,7% całości środków strukturalnych Unii Europejskiej przewidzianych do wykorzystania dla Polski w latach 2007–2013. Przygotowany przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wstępny projekt nr 5 PO "Infrastruktura i Środowisko" w wersji z 21 czerwca 2006 r. zawiera 14 priorytetów:

1. Gospodarka wodno-ściekowa
2. Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi
3. Bezpieczeństwo ekologiczne

9. Infrastruktura drogowa w Polsce wschodniej
10. Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku
11. Bezpieczeństwo energetyczne
12. Kultura i dziedzictwo kulturowe
13. Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia
14. Pomoc techniczna

Aktualna propozycja finansowania PO "Infrastruktura i Środowisko" przewiduje sumaryczne nakłady finansowe w okresie 2007–2013 w wysokości (mln euro):

Ogółem	26 054,70
Ogółem środki publiczne:	25 029,70
Środki publiczne UE	21 275,20
z tego: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	2 347,60
Fundusz Spójności	18 927,60
Środki publiczne krajowe	3 754,50
Środki prywatne	1 025,00

Największym źródłem finansowania PO "Infrastruktura i Środowisko" będzie w latach 2007–2013 Fundusz Spójności (ok. 72,6%). Kra-

Dwa pozostałe będą finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – obejmują one przedsięwzięcia dostosowujące przedsięwzięcia

stwa do wymagań ochrony środowiska (ok. 200 mln euro) oraz ochronę przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych (ok. 90 mln euro).

Narodowy Fundusz od wielu lat zajmuje się obsługą środków pochodzących z Unii Europejskiej: już w latach 90. z Funduszu PHARE, od 2001 roku z funduszu przedakcesyjnego ISPA, którego kontynuacją jest Fundusz Spójności, a do którego Polska uzyskała dostęp od dnia akcesji do struktur unijnych (1 maja 2004). Celem utworzonego w 1994 roku Funduszu Spójności jest wspieranie spójności gospodarczej i społecznej między państwami Unii Europejskiej. W latach 2001–2005 pozytywną decyzję o dofinansowaniu z Funduszu ISPA/Funduszu Spójności otrzymało 88 przedsięwzięć, w tym dwa niein-

westycyjne związane z tzw. pomocą techniczną. Koszty kwalifikowane tych przedsięwzięć wynoszą ok. 4,3 mlrd euro, a kwota przyznanego dofinansowania z Funduszu ISPA i Funduszu Spójności wynosi łącznie ok. 2,8 mlrd euro.

Obecnie trwa proces przygotowania wniosków dotyczących inwestycji proekologicznych, które będą ubiegać się o środki z Funduszu Spójności lub Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w okresie budżetowym Unii Europejskiej 2007–2013. Na różnych etapach przygotowania w Narodowym Funduszu znajduje się prawie 90 wniosków inwestycyjnych. Weryfikowana jest także druga lista prawie 50 wniosków, które nie zostały jeszcze formalnie zgłoszone z instytucji regionalnych do Ministerstwa

Środowiska i do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W sumie lista potencjalnych projektów i wniosków przygotowanych przez Polskę do aplikowania o środki unijne w ramach PO "Infrastruktura i Środowisko" w priorytetach proekologicznych obejmuje niemal 140 pozycji.

Opracował: Krzysztof Walczak
Wydział Komunikacji Społecznej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
tel. (0 22) 45 90 315
e-mail: k.walczak@nfosigw.gov.pl

¹ Aglomeracja według Prawa wodnego oznacza teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Priorytety i działania dotyczące ochrony środowiska

finansowane przez Fundusz Spójności

W zakresie ochrony środowiska w PO "Infrastruktura i Środowisko" przewidziane są trzy priorytety z finansowaniem przez Fundusz Spójności:

- I Gospodarka wodno-ściekowa
 - Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM¹
 - Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach od 2 tys. RLM do 15 tys. RLM
- II Gospodarka odpadami i ochrona ziemi
 - Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych
 - Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich
- III Bezpieczeństwo ekologiczne
 - Retencjonowanie wody i poprawa stanu bezpieczeństwa technicznego istniejących urządzeń wodnych oraz zapewnienie bezpiecznego przejścia wód powodziowych i lodów

- Zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałanie poważnym awariom
- Monitoring środowiska

Finansowane przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

W zakresie ochrony środowiska w PO "Infrastruktura i Środowisko" przewidziane są dwa priorytety z finansowaniem przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego:

- IV Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska
 - Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego
 - Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami
 - Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)
 - Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
 - Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza
 - Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie odzysku i nieszkodli-

wiania odpadów użytkowych lub niebezpiecznych

V Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych

- Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej
- Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych
- Opracowanie planów ochrony
- Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej

Ochrony środowiska dotyczy także priorytet nr X "Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku" (finansowanie z Funduszu Spójności) obejmujący następujące działania:

- Zwiększenie stopnia wykorzystania energii pierwotnej w sektorze energetycznym i obniżenie energochłonności sektora publicznego
- Zwiększenie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, w tym biopaliw